

BARÁTSÁG

Magyarország népei
kölcsonös megismerkedését szolgáló
havi folyóirat

Megjelenik minden hónap 15-én

Kiadó:

Filantróp Társaság

Budapest XI.,

Tas vezér utca 17. IV. 4.

A szerkesztőség vezetője:

Ember Mária

A kiadásért felel:

Mayer Éva

A szerkesztőség postacíme:

1519 Budapest, Pf. 452.

Telefonszáma:

165-5064 és 203-2858

Üzenethagyás és fax: 203-2858

Fogadóórak munkanapokon

délután 3 és 5 között

XI., Ulászló u. 18. fszt. 1.

Telefon: 371-0242

ISSN 1218-0149

Egyes szám ára: 50 Ft

Előfizetési díjak:

negyedévre 150 Ft

félévre 300 Ft

egy évre 600 Ft

Előfizethető a Barátság
csekszámláján: 529-81340-0

OTP Budapest XI.,

Szent Gellért tér 3.

MNB szám: 218-98426

Terjeszti a szerkesztőség,

az EXTRA-Hír,

a HÍRKER és

az NH Rt.

Nyomdai munkálatok:

Comp-Press Kft.

Felelős vezető:

Ibós Ferenc

ügyvezető igazgató

Címlapunkhoz:

Észak-fok, titok, idegenség

Kereken ezer tárgyat kellene leírni tudnom, negyven alkotó munkásságát jellemeznem – ha alapos „tárlatvezetést” akarnék végezni e szűkre szabott helyen. Az Iparművészeti Múzeum emeletén országos üvegművészeti kiállítás látható (szeptember végéig), s e hallatlanul gazdag anyagban még csak eligazítani sem próbálhatjuk meg az „üvegesek” újabb munkái iránt érdeklődő közönséget.

Mindössze néhány szubjektív megfigyelés rögzítésére vállalkozhatom. Első benyomásunk az, hogy minden irányzat jelen van a patkó alakú térben. Kezdve a napi használati céllal készülő üvegtárgyak mértéktartóan elegáns újrafogalmazásától (Kékesiné Sipos Judit) az anyagnak oly végtelenen, a felismerhetetlenségig „elidegenítő” átformálásáig, hogy satuba fogott munkadarabokat, durva vasakat, rozsdamarta kaszát vagy a Duna medrében talált vaskori leletet láthatunk – üvegből (Bojti András munkái).

„Indul” a kiállítás Horváth Márton francia ihletésű, irizáló és festői üvegtárgyaival, Rénes György régi amerikai farmerházak tárgyi kultúráját idéző „Hurricane” mécses-sorozatával. Dárday Nikolett üveglakettjei üvegfúvó műhely padlójára freccsent, ott megdermedt üvepecséteknek látszanak messziről. Andráska József vázalkompozíciói flamingó-kecsességűek – s halad, halad a kiállítás az üvegszobrászat irányába: Katona Erzsébet üveg „objekt”-eket készít, tárgyai hangsúlyosak, már-már üveglasztikák, Kiss Miklós még tovább lép, természetesen nem az egykori vitrin-csecsebecsék, hanem az egész modern szobrászat ősapja, az őseréjű román-francia Brancusi hatása alatt. De akadnak itt újmódi vitrintárgyak is, Szilcz Marian enyhén provokatív, azaz humoros madarai, csiszolt, ragasztott üvegből, tarka kiegészítésekkel. M. Tóth Margit már egyenesen üvegszobrokat állít ki, kék majmot, zöld sast. Igazán provokatívak Szigmond Géza dróttal „díszített” vitringroteszkjei, továbbá több rétegű, vegyes technikájú, festmény értékű dísz tárgyai („Két bohóc”, „Rókvilág” és a többi). Horváth Gabriella legérdekesebb dísz tárgya egy üvegtör, kőlaphoz rögzítve, bőr hatású fém bilincsel.

Van persze az üvegszobor-szobrászatnak más útja, más iskolája is. Bohus Zoltán csiszolt, ragasztott, réteges üvegtestjei, mélyülő terek mélyülő színárnyalataival üveg„szerűbbek”. Egyszerűnek látszó, bonyolult formák, méreteiktől függetlenül monumentális hatású alakzatok. Tanítványaként ismerhető fel Gonzales Gábor, még ha ő a csiszolt, ragasztott síküvegből nem az oldalnézeti él zöld színét hozza is ki, hanem barnább, erősebb árnyalatokat. Thomai Joannidu csiszolt, ragasztott, színjátékos üveg-érmei is ide tartozónak látszanak. Valamint Fűri Juditnak az üveg fénytörő, „látványtörő” tulajdonságával eljátszó tárgyai. És Kertészfi Ágnes klasszikusan modern, olvasztva dermesztett, sokrétegű művei, melyek láttán az lehet a néző érzése, hogy az üveg mégiscsak észak-fok, titok, idegenség...

No, nem az Buczkó Györgynél, aki önmagát „élő glassikus”-nak titulálja, és kék nyelvet ölt a világra, tükör előtt, kőablakban. Kő és üveg kombinálása egyébként ismételtelen megjelenik a tárlaton, törhetetlennek és törékenynek kényes kiegyensúlyozása. Polyák János újabb munkáin még át is billen ez az egyensúly, üvegbetétek csillannak felénk kövekből, miközben az üveg igazi csillogása és szépsége oda...: sikerült „ellenrendezni”, lerontani. Nehogy véletlenül már kedvünk támadjon betenni egy vitrinbe, egy üvegtör mellé. A használati tárgyak múzeumi tárgyak akarnak lenni. Mulatságos.

Ember Mária

Címlapunkon Kertészfi Ágnes „Üvegcsúcs” című alkotása (ragasztott, olvasztott síküveg, 1992).

E LAPSZÁMUNK

a Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Közoktatásfejlesztési és Kutatásszervezési Főosztálya,
valamint az MHB „Táncsics Mihály” Alapítvány
támogatásával jött létre.